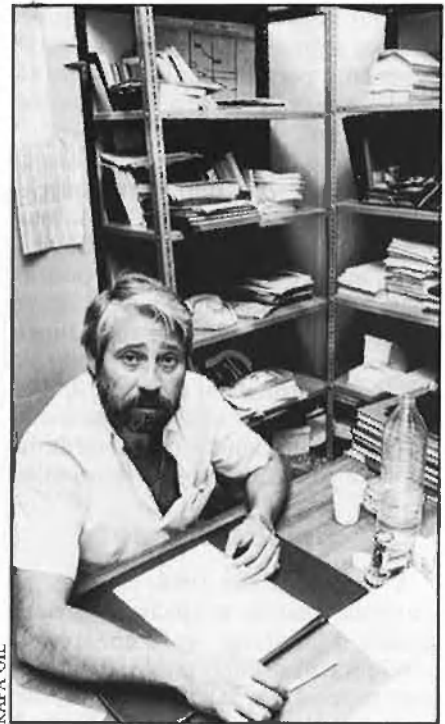

RAFA GIL

Poble nou de Gavarda: els veïns no saben si podran pagar les cases.

RAFA GIL

Vicent Benacloche, alcalde de Gavarda.

L'ESTAFA DE GAVARDA (RIBERA ALTA) SET ANYS DESPRÉS DE LA 'PANTANADA'

L'altra cara del judici de Tous

Quan a la sala primera de l'Audiència de València encara continuen les vistes orals del judici de Tous, en molts pobles afectats els veïns reclamen el compliment de les promeses. A Gavarda, s'ha acabat la paciència.

Esther Roig

A les 18 h. del 20 d'octubre de 1982, tant Gavarda, com Beneixida (Ribera Alta) eren pobles absolutament deserts i inhabitables. La majoria de les cases tenien les portes obertes per la crescuda de l'aigua i nombrosos efectes estaven escampats pels carrers, amb més de mig metre de fang. Nou hores abans, quan el riu Xúquer començà a desbordar-se, les campanes de les esglésies dels dos pobles avisaven els veïns de la catàstrofe. La matinada d'aquest mateix dia, la presa de Tous s'havia ensorrat.

Set anys després, quan la tramitació judicial d'aquest procés encara està en marxa, els veïns afectats continuen reclamant els seus drets. A Gavarda, l'Associació de veïns denuncia la gestió de la corporació municipal. Fa més de sis anys els van prometre un nou poble que, a hores d'ara, encara no està construït. La inviabilitat tècnica i eco-

nòmica d'aquest projecte urbanístic, conseqüència del retard, l'estan pagant directament els veïns.

La primera data que es va donar als veïns del poble de Gavarda com a definitiva perquè es traslladaren al nou poble va ser abril de l'any 1986. L'última, dissabte 30 d'aquest mes de setembre. El procés de construcció ha durat tres anys més del que s'havia previst inicialment i tot apunta, tal i com estan les obres de construcció, que per a aquesta data els veïns de Gavarda encara no hauran eixit del poble vell. Aquest retard provoca una sèrie de problemes als veïns que, set anys després de l'expropiació de les seues cases, es pregunten com podran pagar les noves vivendes. En principi, els veïns van acceptar l'expropiació perquè l'alcalde socialista, Vicent Benacloche Guillem, els va assegurar que hi havia un estudi de viabilitat econòmica de la recol·locació dels dos pobles on es contemplava que es canviarien totes les ca-

RAFA GIL

Pere Muñoz, secretari de l'Associació de veïns.

ses. És a dir, segons l'acord, amb els diners de l'expropiació es podrien traslladar al nou poble sense cap tipus de problemes econòmics. La realitat, però, ha estat una altra. I si el 1982, el poble de Gavarda es va valorar en 980 milions, actualment el pressupost oficial del nou poble és de més de 2.286, és a dir, un 230% del pressupost inicial. A més, la forta pujada dels costos en el sector de la construcció en els darrers anys fa impossible que, avui,

els veïns puguen comprar els nous habitatges amb els diners que van rebre fa set anys per l'expropiació de les vivendes que ocuparen en l'antic poble. Famílies que van rebre per l'expropiació dels seus habitatges tres milions de pessetes, han vist, impotents, que les cases que van demanar en el poble costen ara més de set milions. Lògicament, molts es pregunten com podran pagar aquesta diferència que el 1982 no es va preveure. No obstant això, aquest frau econòmic no és l'únic problema que tenen actualment els veïns de Gavarda. A això, cal afegir la manipulació que l'Ajuntament de Gavarda ha fet en la relocalització del nou poble.

Relocalització

A finals de l'any 1985, els veïns de Gavarda trien els projectes dels nous models d'habitatge sense conèixer la configuració del nou poble, dividit en dues zones. Una, la zona cèntrica, dissenyada pel grup d'arquitectes municipal Cap i Casal, i l'altra, perifèrica, dissenyada pel grup Galotxa. Així, la gent triava el tipus de vivenda que li agradava sense saber si la casa quedava al centre o als afores.

«Tots pensaven —manifesta Pere Muñoz, secretari de l'Associació de veïns de Gavarda— que es respectaria la ubicació del poble vell. És a dir, que la gent que actualment viu al centre del poble continuaria vivint en el centre del poble nou, però no ha estat així ja que no es va donar informació pública d'aquest tema i l'únic que hi havia al respecte eren comentaris en bars i tendes».

No obstant, dos anys després, el gener de 1987, l'Ajuntament de Gavarda trau a la llum pública el plànol del poble nou i la llista d'adjudicatari de les noves vivendes. En aquest moment, és quan els veïns s'emporten la sorpresa. Amb el plànol a la mà es comprova que l'alcalde i la seva família estaven ubicats en la part del poble dissenyada per l'equip Cap i Casal amb un estanc i dues cases cantoneres. Davant d'aquesta manipulació en la distribució de les cases, l'associació de veïns de Gavarda interposa un plet contenciós administratiu al govern municipal, que encara no està resolt.

A part d'amagar als veïns la resolució que el nou poble quedava dividit en dues parts, Vicent Benacloche Guillem havia donat com a definitiva la ubicació del veïnat sense que el director general d'Arquitectura i Vivenda de la Generalitat valenciana, Fernando Úbeda, aprovava els criteris pels quals s'havia de regir la ubicació de les cases. Les promeses fetes per l'Ajuntament i la Conselleria d'Obres Públiques de la Generalitat Valenciana en el sentit que es respectarien els punts d'ubicació dels veïns de Gavarda han quedat en res.

L'ajuntament d'aquest poble aprova els criteris d'ubicació de les vivendes del nou poble infringint el conveni fet amb la Conselleria el 1982. A hores d'ara, els veïns encara estan esperant la resposta de la Conselleria d'Obres Públiques davant aquesta infracció municipal.

Inviabilitat tècnica

A la inviabilitat econòmica de la no-

va Gavarda, cal afegir altres problemes de caire tècnic que han estat la conseqüència d'aquest retard. Del projecte inicial a l'actual hi ha hagut una sèrie de canvis destacats. Tot i que en el contracte d'obra s'especificava clarament que «l'empresa constructora es compromet a no modificar substancialment el projecte».

Els canvis, però, han estat molts i imprescindibles. En el projecte inicial s'envaïen terrenys de tercers i per això l'Ajuntament de Gavarda va haver de comprar 400 fanecades més. Aquest fet va posar en evidència que l'ajuntament no havia realitzat un complet estudi topogràfic de la zona. Però, sobretot, va alçar fortes crítiques dels veïns, que no entenien com un projecte aprovat i revisat per la Conselleria d'Obres Públiques era inviable tècnicament.

Actualment, una Comissió d'Investigació i Seguiment del procés d'Expropiació i Relocalització del poble de Gavarda (que presideix el diputat del CDS José Luis Boado Martínez) recull totes les reclamacions dels veïns per a dur-les a les Corts valencianes a finals del mes d'octubre. La història ha estat llarga, però les seues repercussions encara són més greus. En set anys, a Gavarda, els veïns han perdut temps i diners. Avui, comprar les noves vivendes significa un important esforç econòmic que no tots poden fer. De fet, la majoria dels habitants de Gavarda es troben legalment al carrer.

El 1982 van aprovar l'expropiació de les seues cases amb la seguretat que les noves ja eren seues. Avui, no saben si podran pagar-les. □

CENTRO G. LEOPARDI

Itàlia

- Elemental, mitjà i superior.
- Curs de traducció i interpretació.
- Professorat natiu experimentat.
- Grups micro amb mètodes avançats.
- Videoteca lingüística.
- Cursos de cuina italiana.
- Viatges culturals.
- Beques d'estudi a Itàlia.

Curs 89-90: 4 i 5 d'octubre

Únic centre a València especialitzat en llengua i cultura italiana.

Misser Mascó, 6-2a. Tel. 362 17 11

COOPERATIVA D'ENSENYAMENT DE LA COMARCA DE L'HORTA

Necessita professora per a impartir classes d'anglès i castellà en segona etapa d'EGB.

És imprescindible el domini del català oral i escrit.

Interessades, truqueu al telèfon 144 12 12 de 10 a 14 h., fins al 3 d'octubre.